

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Fritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"

газета для робочого люду — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видав. Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на рої вулиць Фрічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса:

UKRAINIAN LABOR NEWS

Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЧИМ ПЕРЕМАГАЄ КАНТОНСЬКИЙ УРЯД В ХІНІ.

Кантонським урядом і кантонською народною армією називають полуднево-хіньський уряд і його армію тому, що вони мали перше своє столицю місто Кантон в Полудневій Хіні. Тепер ця армія й уряд має під своїм керівництвом дві треті хіньського населення й території, тому вони вповні є управлені називаються народним хіньським урядом і армією, а не лише кантонським. Але що в старій столиці Хіні, в Пекіні, є ще реакційний уряд генералів-бандитів, то для відрізнення полудневий уряд і армія називаються кантонськими.

Почавши своє існування на невеличкій території, кантонський уряд і армія віднесли ряд великих побід над арміями пекінського уряду та його генералів. Це ще було б не так важливо, але треба пам'ятати, що за пекінським урядом, за Чан Цо-Ліном стоять міжнародні капіталісти із своїми величезними військовими та фінансовими засобами. Побиваючи Пекінців, Кантонці побивають всі права й впливи чужинського капіталу в Хіні.

Що-ж то за сила стоїть за Кантонцями? За ними стоїть та сама сила, що в 1918 та 1919 роках стояла за арміями Радянських Республік. За ними стоїть право, визвольна ідея, якої ні гармати не розстріляють, ні багнет не проколять.

Хіня й її населення до цього часу були невеличкими як не чужим, то своїм капіталістам. Там не було ніякого уряду, що охороняв би робітників та селян, їх працю, працю їх дітей перед страшним насильством і визиском.

А тепер новий кантонський уряд щойно недавно опублікував проект першого в історії Хіні закону про охорону праці. Цей закон забороняє користатися з праці дітей, встановлює мінімум заробітної плати, встановлює щотижневий день відпочинку і оплату праці в неробочі дні.

Тут важливо те, що від ніни хіньський робітник, якого "культурні" англійські чи американські підприємці не вважають взагалі за людину, має виборене ним право охорони праці нарівні з іншими робітниками світа. Важне те, що це право йому не подароване капіталістами, чого вони ніколи не роблять, а робітник кров'ю повстав і голодом страйків вирвав його в буржуазії.

Цей закон матиме величезне значіння для розвитку і зміцнення боротьби Хіні за визволення, для зміцнення нового ладу. Проти всіх тих радикальних змін, що їх вводить кантонський уряд на занятій території не встоять ніякі гармати ні хіньських продажних генералів, ні їх покровителів, міжнародних капіталістів.

Хіньський народ почув волю й піде за нею в боротьбі до переможного кінця.

УХВАЛИ З'ІЗДІВ І ЇХ ВИКОНАННЯ.

З'їзди наших робітничо-фармерських організацій відбулися, делегати роз'їхалися, покластивши за собою до виконання ряд ухвал. Від виконання цих ухвал залежить дальший розвиток і зріст наших організацій. Про ці ухвали наших з'їздів знають вже всі відділи й товариства з статтів та відозв з'їздів, що були вміщені в нашій пресі, як також із звітів делегатів та делегаток. Докладніше членство довідається про них з резолюцій з'їздів, що ми їх пінемо містити в слідуючому числі "Укр. Роб. Вістей".

Ухвали з'їздів кожних організацій є для них законом. Тяжкі ті ухвали до здійснення, чи ні, забгато їх, чи замало, любі вони всім, чи декому ні — не робить ріжницю, вони є ухвалами з'їзду і мусять бути виконані. Інакше не треба було б тратити часу, скликати з'їзди й поносити кошти.

Візьмим хоч-би сегорічні з'їзди ТУРФДім та Р.З.Т. Були це дуже великі з'їзди, найбільші, що їх знає у своїй історії українське трудове населення Канади. Канада — величезна й рідко заселена країна. Величезна просторів відлягає місто від міста, а це більша ділять схід від заходу. Скликаючи у свій з'їзд, що репрезентував би схід і захід — це коштує тисячі доларів. Для капіталістів це легко, бо вони люде "трішні". Та не так це легко для робітників і фармерів, та ще й українських, для тої їх найбіднішої верстви, що гуртується при ТУРФДім та Р.З.Т. Але з'їзди вище згаданих наших двох організацій показали, що й найбідніші верстви працюючих можуть зробити багато, якщо вони організовані й солідарні між собою.

Однак з'їзди ці відбувалися не для хвальби, не для того, щоб показати, що можуть зробити організовані робітники й фармери. Для того вони надто коштовні. Значить треба докласти всіх старань, щоб ці з'їзди виправдали витрачені на себе кошти й час. Взятий на себе обов'язок делегатів виконати гідно. В тиждень своєї праці вони не змарнували ані одної хвилини. Засідали, раділи, обговорювали всі справи з ранку до вечера й ввечерю до пізньої ночі.

Роз'їхалися й лишили програму, після якої наші організації та видавництва мають працювати цілий рік до слідуючого з'їзду. Всіх ухвал нараз годі виконати. Треба братися до них по порядку, ставитися уважно й виконувати.

Перша ухвала, що її з'їзд ТУРФДім поставив до виконання — це допомога будові У. Р. Дому в Торонто. Ця ухвала йде слідом за закінченням з'їзду ТУРФДім. Бо коли відбувався з'їзд, почалася будова Укр. Роб. Дому в Торонто. Як бачимо, ця ухвала в'ється з фінансами. Бо де йде мова про будову, там йде мова про гроші. Розуміється, Товариство Український Робітничо-Фармерський Дім, що визнало будову Укр. Роб. Дому в Торонто справою цілої організації, взяло на себе цей тягар не лише в інтересі українського робітництва в Торонто, не лише в інтересі цілого свого членства, але в інтересі цілого українського трудового населення. Бо завданням нашої орга-

нізації є нести світло правди й знання між робітництво й фармерство взагалі, нести між них дух солідарності, кликати до єдності в боротьбі за краще майбутнє. Кузними, де кується це світло, є наші робітничі та фармерські інституції. Тому будова такої інституції в Торонто є справою не лише ТУРФДім, але й справою інших українських робітничо-фармерських організацій, як також справою українських працюючих мас в Канаді взагалі.

Так ми ставимо справу й так кличемо віднести до неї українських робітників і фармерів. Всі відділи й товариства ТУРФДім повинні негайно взятися за виконання цієї першої ухвали з'їзду й повести в місяці від 15. лютого до 15. березня ударну кампанію за збіркою жерв на допомогу Укр. Роб. Дому в Торонто. Поруч з відділами ТУРФДім повинні стати відділи Робітничого Запомогового Товариства, які тісно зв'язані з робітничо-фармерськими інституціями у своїй роботі. Мусимо признати, що Робітниче Запомогове Товариство вродилося, виростало й далі ростиме в Українських Робітничих та Фармерських Домах. Тому воно повинно збати про ці інституції, допомагаючи їм морально й матеріально.

А поза цими організаціями повинні прийти з активною допомогою будові Укр. Роб. Дому в Торонто всі члени нашої робітничо-фармерської преси й всі, хто почуває себе членом працюючої класи.

Тож стамьно, товариші й товаришки, дружно на допомогу будові Укр. Роб. Дому в Торонто! Виконаймо першу ухвалу наших з'їздів.

Про інші ухвали ми поговоримо в дальших числах. "У.Р.В."

ЗАНЕПАД КАПІТАЛІЗМУ В ЄВРОПІ.

В органі німецької великої індустрії "Дойтше Бергверксайтунг" вміщено цікаві статистичні відомості, запозичені в 2-ох виданні Лігую Націй меморандумів. В основному ці дані показують, що розвиток світової продукції й торгівлі а також збільшення людності відбувається, починаючи з 1913 р., чим-раз більше коштом Європи.

1913 року людність Європи становила 498 міль. душ, або 27,8 відсотків людності цілого світа. Не вважаючи на війну, людність європейська збільшилася на 1,20 відсотків, але по інших частинах світа це збільшення становить 6,9 відсотків, а в Злучених Державах — аж 17,9 відсотків. Через те європейська людність становить тепер не 27,8 відсотків, а тільки 26,7 відсотків світової людності.

Зменшується також участь Європи у світовій продукції. Перед війною Європа була одним з найбільших продуцентів основної сировини, як от наші, харчові продукти, текстильні вироби, метали, вугілля, гума, хемічні продукти то-що. В 1913 році Європа була на першому місці, давши 43 відсотки світової продукції тоді, як Злучені Держави дали тільки 27 відсотків, а Азія — щось із 21 відсотків. Але після війни, в наслідок величезного розвитку американської продукції та індустріалізації ко-

лоній, картина дуже змінилася: Європі належать тільки 39 відсотків світової продукції, Америки — 29, Азії — 22. У справі видобування промислової сировини участь Європи теж зменшилася. Вона може віддати на це тільки 0,4 відсотків харчової продукції тоді, як перед війною було навпаки (в Америці-ж на сільсько-господарську продукцію тепер припадає 37 відсотків, замість 40 відсотків перед війною). Звідси зменшення участі Європи в промисловій продукції з 39 відсотків у 1913 р. до 31 відсотків у 1925 р.

Що-до світової торгівлі, участь Європи теж зменшується тоді, як значіння Америки та Азії в цій галузі збільшується. Справа, звісно, стосується тільки зовнішньої торгівлі окремих держав і ось, виявляється що зовнішня торгівля Європи зменшилася на 11 відсотків. А це багато важить з огляду на те, що в Європі є тепер сотні кілометрів нових кордонів. Натомість зовнішня торгівля Злучених Держав збільшилася на 37 відсотків, а Азії — на 36 відсотків.

Наводяться ці дані, "Дойтше Бергверксайтунг" слушно називає їх "знаменними симптомима". Разом із тим, цей орган магнатів рурської промисловості запитує: "Чи вмирає Європа?" А це і собі знаменний симтом занепаду європейського капіталізму.

ШЛЯХ МІЖНАРОДНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ.

(З доповіді тов. Бухаріна на московській губерніяльній партійній конференції.)

В першій половині січня 1927 р. відбулася в Москві губерніяльна конференція Весесоюної Комуністичної Партії, на якій з докладом про міжнародне положення виступив т. Бухарін.

"Що думають про нас капіталістичні держави?" — запитує тов. Бухарін. — "Відповіддю на це запитання може бути думка німецьких промисловців. Вони кажуть: "Із Росією ми провадимо чудові справи, Росія прекрасно розпачується, її ресурси невичерпані, їх треба використати, але ми не зацікавлені в тому, щоб Росія вироблювала засоби продукції".

"Така думка відбиває заінтересованість капіталістичного господарства в наших ринках. Цьому протистоїть кілька чинників, а саме — революційний вплив С.Р.С.Р. Ця суперечність виявляється нині особливо сильно. Ми бачимо тепер спроби оточити нас звідусіль. Проти нас скеровано дипломатію, військову політику, проти нас роблять змови, робляться спроби оточити нас кільцем зі всіх боків.

Відповідь на нашу мирну політику — литовський переворот.

Ми за мир, бо лише з него ми маємо користь. Але за великого переполичку та господарського будівництва ми не перестали бути партією комуністичного пролетаріату і на кожну спробу ворога ми зможемо так об'єднати свої сили, що кожний ворог зламає свої зуби об щітину наших багнетів".

Висвітлюючи далі питання міжнародної революції, т. Бухарін каже: "Міжнародна революція — факт, лише сліпі люде можуть запитувати: "а де ця міжнародна революція?" Міжнародна революція привела до встановлення влади пролетаріату в нашій країні, міжнародна революція скинула кілька корон в Європі, вона виявляється в національно-визвольному русі в Хіні, в страйковій англійських майнерів і т. д.

Міжнародна революція йде і ми стоїмо в її центрі. Зріст революційних сил дає нам більшу певність, що ми пере-

можемо".

"ПІДЗЕМНА ГАЛИЧИНА" НА РОСІЙСЬКІЙ МОВІ.

По відомостям з Радянської України, там перекладено і пристосовано до російської сцени драму М. Ірчана "Підземна Галичина", що в недалекому часі вийде з друку. Переклад, за згодою автора зробив А. Гал.

НЕЗБУВАЙТЕ, що місяць від 15. лютого до 15. березня є місяцем допомоги будові У.Р.Д. в Торонто!

ЧОРТОВЕ КОЛЕСО.

Недавно тому було оголошено новий "договір дружби" між Францією і Югославією.

Стільки вже є мирних і дружніх договорів, що майбутню війну обов'язково буде війською друзів, або дружньою війною.

Франко-югославський договір витримано, звичайно, в такому самому дусі. Вигляд херувимчика, а пахне порохом, або смердить сіркою — як хочете. І справа: не встиг ще цей договір випушитися з дипломатичного яйця, як Муссоліні закрячав на всю свою країну, не виключаючи і коханой Альбани:

— Як! Франція провадить переговори з Білгородом? Не стерплю! Роз-з-з-орю! Дайте мені мій обріз! Держіть мене, а то я переплигну через Альпи. Держіть, а то я виплигну з власної шкіри!

І Муссоліні в пику Франції негайно склав з Німеччиною договір про ненапад.

— Що таке? Договір Італії з Німеччиною! — заревів французький міністер Бріан. — Це провокація. Це демонстрація. Дайте мені мою виолончелю.

І Бріан негайно опинився в обіймах Польщі. Гарантійний договір. Договір про дружбу.

Договір про що хочете. Від цієї серії договорів Англія починає хвилюватися і надуло свої дипломатичні вушк. Вона в свою чергу складає договір з Італією, що в свою чергу викликає неспокій Німеччини, яка в свою чергу починає зближати з Францією. Це в свою чергу викликає неспокій Польщі, що вже без всякої черги починає зближати з Угорщиною, а ця остання утворює союз з Румунією.

Від усього цього чортовиння вважає за потрібне захилюватися Бельгія, що починає віддалятися від Франції, яка починає провадити переговори з Англією, яка... якій... якому... О моя голово... моя голово.

Отакі то тонкості демократичної механіки миру, всіх цих договорів гарантійних, мирних, арбітражних, союзних, проти-союзних, розпропересоюзних.

Тепер розвинулася не тільки сила договорів, але й сила миролюбців. Уже цей рік довелось нобелівську премію ділити між трома. Чемберлейном, Бріаном і Штресеманом: що-ж буде на той рік? А в тім, Муссоліні і Чан Цо-Лін можуть спати спокійно: нобелівську премію їм обов'язково буде дано в найближчий рік.

("L'Espresso")

творчості в Тобі й завяття. З яким завяттям й самопствитом прешся до нового життя, як жадібно хватаєш кожний новий культурний свій здобуток.

Слава й глибока шана Тобі робітничо-класо. Честь Тобі моголиста творча руко, що починаєш будувати вже й для себе.

Бува, ший.

"СНЕП ШАТС".

ПРИМІРНА ЛЕКЦІЯ.

Дмитро рахував, рахував і нарешті таки прийшов до заключення, що нік не виходить.

— Я таки не можу. — Чому не можеш? — питала жінка.

— Не виходить!

— Ади, Степан не має сталод роботи, більше дітей і вона все хора і до організації належить обоє, щось до трох, чи більше і газети передплачують і книжок багато в них і на все дають і гроші мають... — Чи я знаю, чого воно так? Мені не виходить!

— А вже-ж, я і газети "Українських Робітничих Вістей" не позволю прининити. Я ще й "Робітничі" хочу цим разом. Там так всього багато пишеться!...

— Але що-ж я зроблю?

— Роби, що хочеш, а я таки ще й до жіночої організації записуєся і до Робітничого Запомогового Товариства.

— Воно не завадило-б вже й мені записатися до Р.З.Т., а то навіть скорше, чим тобі, але ще треба троха почекати, бо тепер нема звідки. Я ніби рахуюєся свідоміший, але до цього часу лише на словах, а на ділах нема нічого.

— А що я тобі казала, га?

— Ти казала... Казати одне, а виконати друге.

— Як-би ти був порядним, то все було-б добре!

— Чого-ж ти вцепилася мене? Чи я пропавою?

— Ще гірше. Я вчора вираховувала, що за п'ять років "вгадування" в "О.Б.Ю." ти вже програєш поперех п'ятьсот доларів. І ще граеш. А за ті гроші можна було передплатити всі робітничі газети, які тільки є на світі і належати до всіх робітничих організацій та бути на рівні з іншими робітниками. Коли-б ти сьогодні заслаб, то тебе навіть ніхто не відвідав-би. Ти ані з церковниками, ані з патріотами, ані з робітниками. А тепер думаєш ще відмовити одиноку робітничу газету.

Дмитро похилив голову в долину.

Він був сердитий, але лекцію жінки мусів прийняти за дійсний факт.

Жінка бачучи, що чоловік мовчить, ще більше робила наосту на него та докоряла йому.

Вона мала рацію.

Таких Дмитрів-е ще сьогодні сотки між нами.

— Дежкі-потраїти на гемблярстві не поверх п'ять соток, а повер тисячу доларів.

Винуди свою працю мов з моста в волю.

А коли спитати такого чоловіка дати на добру шіль, то "нік не виходить".

Таке трапляється навіть між членами наших організацій.

З цим треба покінчити. Гемблярство нічим не ріжнеться від п'ятики.

Гембляр і п'як, — одне товариство.

Драпака.

ПРИЙОМ ГНИЛИМИ ЯЦЯМИ.

Студенти з центральної і полуднево-американських країн, які вчаться в Парижі, обкинули консервативного генерала Цяморро, нікарагуанського посла до Франції, Англії і Італії, гнилим яцями в Парижі і викрикували йому: "проч зраднику". Консерватисти Нікарагуа запросили 5,000 американських жовнів, щоб втримати насильно при владі проти волі народа. Ліберали хотять прогнати консервативів, які запродалися Злученим Державам.